

apud Nicol. Hemming. De universali grat. fere ab initio, inter decretum Dei definitum, & (25) indefinitum: quorum istud ita explicat, ut sub (26) conditione quadam accidentaria factum esse declaret. Cui hac in parte (27) prorsus assentior.

25. 26) Figmenta ista sunt cerebri humani.

27) Ego verò nequaquam.

SECTIO LXI.

An diversa scientiæ Dei objecta coram Deo æquè clara sint.

P Ag. 257. §. In summa. Quæ mediam quandam inter hæc extrema (nihil, & Ens perfectissimum) naturam obtinent, prout magis, vel minus, ad hoc, vel illud extremum accedunt, ita clariùs, vel obscuriùs, etiam ab ipso Deo cognoscuntur.

NOTA PISCATORIS.

Mihi verò 1. *probabilius* est, Deum æquè clarè omnia cognoscere. Cognoscit enim omnia 2. *perfectissimè*.

RESPONSIO VORSTII.

I. Laudo hinc iterum modestiam tuam, quòd *probabilius* tibi id esse dicis, de quo justam saltem dubitandi causam esse videbas. Sed fortè sententiam mutabis, ubi mentem meam pleniùs perceperis. Agitur hinc de certa quadam divinæ cognitionis specie, non quæ *abstractiva*, & *simplicis intelligentiæ*; sed quæ *visionis* externæ, sive *intuitiva* vulgò vocatur; per quam Deus entia *actu*, & non *potestate* tantum, coram inspicit, ac foris contemplatur. Quod ante omnia hinc feriò notandum est. Jam verò (1) si Deus æquè clarè objecta omnia, extra se posita, actuali hac visione cognosceret: tum vel objecta ipsa hujus cognitionis in sese omnia æquè clara & certa essent: vel cognitio hæc Dei actualis objectis ipsis minimè conformis esset. Quorum istud cum veritate Dei; illud cum tota rerum natura, & universali experientia, satis perspicuè pugnat. Æqualis enim claritas cognitionis, seu visionis, ex æquali veritate, sive majori entitate, objectorum hinc potissimum æstimanda est: quæ proinde in necessariis, ac contingentibus, eadem esse non potest. Ut neque certa & vera cognitio esse potest, quæ objecto cognito, seu potius cognoscibili, difformis & incongrua est: hoc est, quæ objectum suum aliter apprehendit, atque ipsum revera sese habet. Qua de re doctè inter alios disseruit Pet. Pomponatius lib. 3. de fato & Prædestinat. cap. 11. & 12. Ubi sæpius illud inculcat, adæquationem assimilationemque inter cognoscens & cogni-

NOTÆ PISCATORIS.

1) Quæ hic dicis, videntur rectè dici posse de cognitione humana, id est, qua homo aliquid cognoscit: cognitionis autè divinæ, id est, quo Deus res extra se positas cognoscit, vel potius novit & intuetur, videtur alia esse ratio. Quæ de re mentem meam fusius exposui in Refut. Parasc.